37695 ـ حکم اقتدا به امام از داخل خانه

سوال

حکم نماز در خانه با اقتدا به امام چیست اگر منارۀ مسجد در مجاورت سقف منزل باشد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

نماز خواندن در خانه با اقتدا به امام در مسجد صحیح نیست.

همینطور نماز همراه با امام در مسجد نیز درست نیست مگر آنکه ماموم در داخل مسجد باشد یا خارج از مسجد باشد در حالی که صف‌ها به هم پیوسته باشد مانند آنکه مسجد پر باشد و برخی از نمازگزاران خارج از مسجد نماز را ادا کنند که در این صورت نمازشان درست است.

اما نماز در بیرون از مسجد در حالی که داخل مسجد جا برای نماز باشد درست نیست.

از علمای کمیسیون دائم دربارۀ نماز کسی پرسیده شد که همراه با جماعت مسجد در خانه‌اش نماز را ادا کرده و به شنیدن صدای نماز از بلندگوهای مسجد اکتفا نموده و بین امام و ماموم ولو به واسطه [صف‌ها] اتصال وجود نداشته و این همان چیزی است که در موسم [حج] در مکه و مدینه رخ می‌دهد.

آنان چنین پاسخ دادند:

«این نماز درست نیست و این مذهب شافعیان است و احمد نیز چنین گفته، مگر آنکه صف‌ها به خانۀ او متصل باشد و بتواند با دیدن و شنیدن صدای امام به او اقتدا کند که در این صورت درست است، همینطور نماز صف‌هایی که به خانۀ او متصل شده‌اند درست است، اما بدون شرط مذکور درست نیست، زیرا برای مسلمان واجب آن است که نمازش را همراه با جماعت در خانه‌های الله عزوجل همراه با برادران مسلمانش ادا کند، زیرا رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ می‌فرماید: «هرآنکه اذان را شنید و [به مسجد] نیامد نماز ندارد مگر از روی عذر». به روایت ابن ماجه و حاکم. حافظ ابن حجر می‌گوید: سندش بنابر شرط مسلم است. همچنین به دلیل آنکه پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ خطاب به نابینایی که از او خواسته بود در خانه‌اش نماز بگزارد فرمود: «آیا صدای اذان را می‌شنوی؟» گفت: آری. فرمود: «پس اجابت کن». به روایت مسلم در صحیحش. وبالله التوفیق».

فتاوى اللجنة الدائمة (٨/ ٣٢).